

Oslo, 28. februar 2022

Deres ref.: 21/2412

Olje- og energidepartementet

HØRINGSUTTAELSE BYGNINGSENERGIDIREKTIVET (EPBD)

Naturvernforbundet viser til høringen på forslag til bygningsenergidirektiv og sender med dette innspill.

Oppsummert

- Det reviderte bygningsenergidirektivet er en forbedring fra tidligere versjoner, som Norge bør bidra til å styrke ytterligere samt innføre som en del av EØS-avtalen.
- Norge har dessverre vært en sinke i arbeidet med energieffektivisering og innføring av EU-direktiver på området. Det er behov for betydelig økt innsats i Norge i oppfølgingen av disse direktivene og i arbeidet med redusert energibruk i bygg. Vi forventer snarlig implementering av tidligere direktiver og nytt bygningsenergidirektiv når det er på plass.

EUs Fit for 55 og bygningsenergidirektivet

I desember 2021 presenterte EU-kommisjonen sitt forslag til revidert direktiv for bygningers energiytelse (EPBD) som en del av EUs "Fit for 55-pakke».

EUs «Fit for 55-pakke» skal sørge for at klimagassutslippene reduseres med 55 prosent innen 2030, og Norges avtale med EU om felles oppfyllelse av klimamålet for 2030 gjør at dette påvirker Norge. Norges klimamål og klimaplan er ikke i tråd med oppdaterte mål i EU, og Norges klimapolitikk og innsats for å redusere klimagassutslipp må trappes opp, herunder også innsatsen for energieffektivisering.

Forslaget til revidert bygningsenergidirektiv vil bidra til renovering av bygningsmassen og reduserte klimagassutslipp og er en viktig del EUs «Renovation Wave». Gjeldende regelverk er ikke tilstrekkelig for å nå målene i EU, og renovering er nødvendig for å redusere bygningers energibruk og klimagassutslipp.

Energieffektivisering avgjørende for å nå klima- og naturmål

Norge har en stor jobb å gjøre for å innfri klimamål og naturmål, og energieffektivisering er helt avgjørende for at vi skal ha nok fornybar energi for å fase ut den fossile energien, og for at den fornybare energien fremskaffes på den mest naturvennlige måten. Energifrigjøring i bygg er den raskeste og mest miljøvennlige måten å få mer fornybar kraft på, og det bidrar til lavere energiregninger og bedre komfort i bygninger.

Potensialet for redusert energiforbruk i norske bygninger er stort. NVE har gjennomført analyser som viser et lønnsomt potensial på 10–15 TWh energieffektivisering i eksisterende bygg med en strømpris på 1 krone per kWh. I tillegg er det et betydelig potensial for lokal energiproduksjon fra varmepumper og solenergi i bygg. Selv om mange av tiltakene er lønnsomme, vil de ikke nødvendigvis og automatisk bli gjennomført. Grunner til dette kan være at energieffektiviseringstiltak kan ha en høy investeringskostnad og lang tilbakebetalingstid, beslutningstakerne kan mangle informasjon, eller det kan være andre barrierer som hindrer at lønnsomme energitiltak realiseres.

EU-direktiver som bidrar til økt satsing på å realisere potensialet, er derfor positivt. Norge kan gjøre mye mer for å redusere energiforbruket, helt uavhengig av EU og EU-direktiver. Men når det ikke skjer, kan slike direktiver bidra til økt handling. Derfor støtter vi forslaget til et revidert bygningsenergidirektiv og at det innføres i Norge.

Unntak og manglende oppfølging av direktiver i Norge

Norge har en historie med manglende eller svært treg implementering av direktiver i EU som fokuserer på energieffektivisering. Norge er for eksempel dømt i EFTA-domstolen for manglende implementering av bygningsenergidirektivet. Bygningsenergidirektivet fra 2002, som Norge har implementert, ble opphevet i EU i 2012, mens versjonen fra 2010 med revisjon i 2018 ikke er implementert. Den svært trege oppfølgingen er et stort problem og undergraver arbeidet med energieffektivisering og EU-direktivene. Vi ber om at regjeringen øker tempoet betraktelig i EØS-prosessene og i nasjonalt regelverksarbeid for å implementere revisjonene så snart som mulig.

Nylig ble det varslet at det er enighet om norske tilpasninger for 2010-versjonen av bygningsenergidirektivet.¹ Det er et problem at Norge ligger etter og skal ha unntak fra rammeverket som gjelder for andre EU-land, blant annet fordi dette også henger sammen med EUs taksonomi. Vi mener dette svekker Norges arbeid for energieffektivisering og bygningers energibruk.

Kommentarer til forslagene i direktivet

Kommisjonen har flere forslag til forbedringer av bygningsenergidirektivet som Norge bør støtte. Forslaget omfatter utslipp av klimagasser, og ikke bare energi, og et mål om nullutslipp fra hele bygningsmassen i 2050. Forslaget skjerper energikravene til nye og renoverte bygg, forsterker gjeldende virkemidler og innfører nye.

Samtidig er det behov for ytterligere styrking av direktivet. Det må sikres tilstrekkelig nasjonal planlegging av renovering av bygninger og øke ambisjonene for minimumsstandarden for energiytelse (MEPS).

Vi mener også det er viktig å se på hele livsløpsperspektivet for bygninger. Norge har bygninger tilnærmet uten direkte klimagassutslipp fra energibruk i driftsfasen, men det er flere viktige argumenter for å redusere energibruken fra driftsfasen og i tillegg redusere energibruk og utslipp fra både byggeprosess, materialer og avfallshåndtering. Vi trenger en mer sirkulær byggenæring.

Nasjonal renoveringsplan med veikart

Vi er positive til forslaget om at medlemslandene skal utvikle en nasjonal renoveringsplan med et veikart med nasjonale mål for 2030, 2040 og 2050. Det bør være krav om å redusere energibruk og klimagassutslipp fra bygninger gjennom hele livsløpet. For å nå mål er det viktig å styrke den økonomiske støtten til energiltak, spesielt for sårbare grupper med lav inntekt, og også gi praktisk støtte med veiledning og informasjon.

Minimumsstandarder og renoveringspass

Det er nye krav om *minimum energy performance standards (MEPS)*. Kravene skal oppnås gjennom renovering av den delen av bygningsmassen som har dårligst energiutnyttelse. MEPS er en god måte å forbedre renoveringstakten og nå energieffektiviseringsmål på. Vi støtter forslaget om krav til laveste energikarakter for eksisterende bygninger og at det lages planer for renovering og tilskuddsordninger for å renovere bygninger slik at de oppnår stadig bedre energikarakterer etter en trinnvis plan. Det bør innføres krav for medlemsland om å utvikle

¹ <https://www.stortinget.no/no/Hva-skjer-pa-Stortinget/EU-EOS-informasjon/EU-EOS-nytt/2022/eueos-nytt---10.-februar-2022/eu-behandler-norske-tilpasninger-til-bygningsenergidirektivet/>

standarder på nasjonalt nivå som dekker alle bygninger, i tråd med klimamål og nasjonale planer for renovering av bygg.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet

A handwritten signature in black ink that reads "Holger Schlaupitz". The script is cursive and fluid.

fagsjef